

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Direcția Generală pentru Statistică a municipiului Chișinău

***Dezvoltarea social-economică
a municipiului Chișinău
în ianuarie-septembrie 2008***

Chișinău, 2008

CUPRINS

Informație succintă privind dezvoltarea social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2008.....	4
Industrie.....	7
Agricultură.....	12
Investiții.....	13
Transporturi și comunicații.....	16
Turism.....	19
Comerțul cu amănuntul și serviciile cu plată prestate populației	21
Asigurări.....	23
Remunerarea muncii.....	25
Forța de muncă și șomajul.....	28
Situația demografică.....	31
Infrațiuni.....	32
Precizări metodologice.....	34

**INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND DEZVOLTAREA
SOCIAL-ECONOMICĂ A MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
în ianuarie-septembrie 2008**

Principalii indicatori privind activitățile economiei municipiului Chișinău se prezintă astfel (conform datelor statistice preliminare):

Volumul producției industriale pentru ianuarie-septembrie 2008 a însumat 8640,3 mil. lei în prețuri curente. Întreprinderile industriale cuprinse în cercetare statistică lunară au marcat o majorare de 2,7% a volumului producției industriale.

Activitatea de producere a întreprinderilor cuprinse în cercetare statistică lunară, evaluată în prețurile medii ale anului precedent, a fost determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora le-au revenit 80,4% din volumul total de producție.

Producția agricolă obținută în gospodăriile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafață mai mare de 10 ha a însumat în prețuri curente 85,4 mil. lei, micșorându-se cu 22,7% (în prețuri comparabile) față de aceeași perioadă a anului precedent.

Investițiile din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 5072,4 mil. lei, majorându-se cu 11,3% față de ianuarie-septembrie 2007. Lucrările de construcții-montaj au constituit 3128,2 mil. lei, cu 1,5 la sută mai puțin decât în perioada similară din anul precedent. Sursa principală de finanțare a investițiilor (58,5% din total) a fost mijloacele proprii ale agenților economici și ale populației. Darea în folosință a caselor de locuit s-a majorat cu 16,6%.

Mijloacele fixe puse în funcțiune în ianuarie-septembrie 2008 au fost estimate la 2678,6 mil. lei.

Volumul lucrărilor în antrepriză executate cu puteri proprii de către organizațiile în antrepriză, a însumat 3108,6 mil. lei, micșorându-se cu 8,0 la sută față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport în ianuarie-septembrie 2008 a însumat 904,4 mil. tone-km, cu 14,6% mai mare decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate cu transportul auto de către întreprinderile de transport a constituit 2283,6 mii tone, majorându-se cu 7,5% comparativ cu ianuarie-septembrie 2007.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 49,8 mil., majorându-se cu 11,9% față de aceeași perioadă a anului trecut. Cu **troleibuzele**, care circulă în municipiu au fost transportați 135,5 mil. pasageri, din ei cu plată – 93,6 mil. (69,1% din total). În ianuarie-septembrie 2008 de serviciile **transportului aerian** s-au folosit 374,5 mii pasageri, numărul lor majorându-se cu 16,2%, comparativ cu perioada similară din anul precedent.

Vînzările de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale au totalizat 8493,6 mil. lei, înregistrînd o creștere de 11,0% comparativ cu ianuarie-septembrie 2007.

Serviciile cu plată prestate populației prin unitățile oficial înregistrate în perioada de raport au însumat 4712,1 mil. lei, înregistrînd o micșorare de 4,4 la sută față de ianuarie-septembrie 2007.

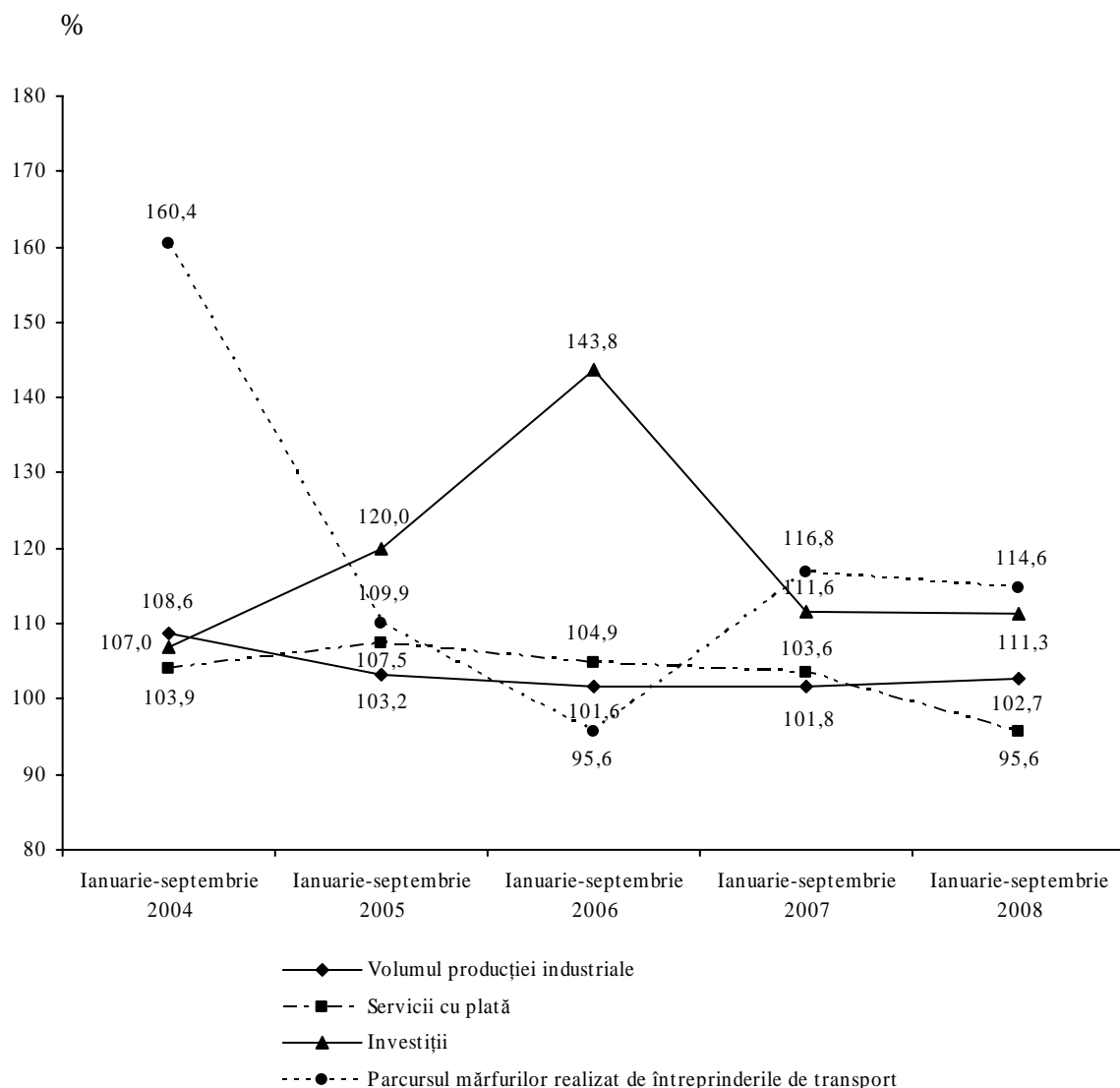
Salariul mediu lunar al unui lucrător din economia municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2008 a fost de 3184,2 lei, sporind față de aceeași perioadă a anului precedent cu 23,9%, și depășind media pe țară cu 29,6%. Salariul mediu pe luna septembrie 2008 a fost de 3190,6 lei.

Suma datorată pentru retribuirea muncii la 01.10.2008 de către agenții economici a fost de 11,8 mil. lei.

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2008), a constituit 6210 persoane, micșorându-se cu 7,0 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2007. Numărul șomerilor aflați la evidență la finele lunii septembrie a fost de 2264 persoane.

Situația demografică în ianuarie-septembrie 2008 a fost determinată de creșterea nivelului natalității cu 15,7% și de micșorare a nupțialității, divorțialității și mortalității generale respectiv cu 6,8, 4,4 și 2,5 la sută. În municipiu la fiecare 100 căsătorii au revenit 44,3 divorțuri.

Evoluția principalilor indicatori ai producției mărfurilor și serviciilor



PRINCIPALII INDICATORI AI DEZVOLTĂRII SOCIAL-ECONOMICE
a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2008 ¹

	Valoarea în prețuri curente	În % față de ianuarie- septembrie 2007	Luna septembrie 2008 în % față de:	
			august 2008	septembrie 2007
Volumul producției industriale, mil. lei	8640,3	102,7	110,0	105,9
Producția agricolă, mil. lei	85,4	77,3	x	x
Investiții din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	5072,4	111,3	x	x
inclusiv lucrări de construcții-montaj	3128,2	98,5	x	x
Darea în folosință a caselor de locuit (suprafața totală) din contul tuturor surselor de finanțare, mii m.p.	293,4	116,6	x	x
Mijloacele fixe puse în funcțiune, mil. lei	2678,6	x	x	x
Volumul lucrărilor în antrepriză, mil. lei	3108,6	92,0	x	x
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport ², mil. tone-km	904,4	114,6	111,0	105,1
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport ²:				
- auto ² , mii tone	2283,6	107,5	112,2	81,4
- aerian, tone	610,0	85,1	x	x
Pasageri transportați, mii pasageri:				
- cu autobuze și microbuze	49841,5	111,9	107,3	113,6
- cu troleibuze	135472,3	100,8	x	x
- cu transportul aerian	374,5	116,2	x	x
Vînzări de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale, mil. lei	8493,6	111,0	x	114,3
Stocuri de mărfuri la unitățile de comerț (la 1 octombrie 2008), mil. lei	2804,8	122,8	x	x
Servicii cu plată prestate populației prin unitățile oficial înregistrate, mil. lei	4712,1	95,6	x	91,0
Salariul mediu lunar al unui salariat, lei	3184,2	123,9	x	x
Salariul real al unui salariat, %	x	108,5	x	x
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 31.09.2008), persoane	2264	88,6	x	x
Născuți-vii, persoane	6259	115,7	x	x
Decedați, persoane	4719	97,5	x	x
Numărul căsătoriilor	5068	93,2	x	x
Numărul divorțurilor	2245	95,6	x	x

¹ Ritmurile de creștere (scădere) ale indicatorilor valorici sunt calculate în prețuri comparabile, pentru producția industrială – în prețurile medii ale anului precedent

² Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

INDUSTRIE

În ianuarie-septembrie 2008 întreprinderile industriale de toate formele de proprietate au fabricat producție în valoare de 8640,3 mil. lei în prețuri curente, constituind 53,1% din totalul pe țară. Indicele volumului producției industriale în raport cu ianuarie-septembrie 2007 a constituit (în prețuri comparabile) 102,7%.

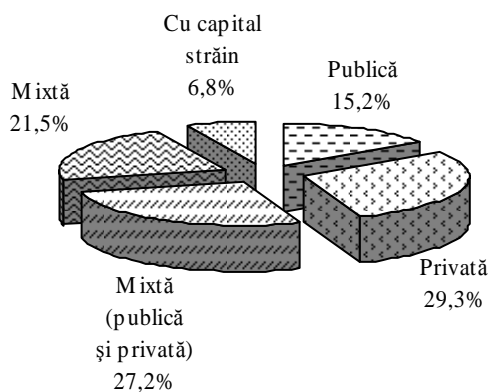
Evoluția producției întreprinderilor industriale cuprinse în cercetare statistică lunară este prezentată în tabelul ce urmează:

	2007			2008		
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de:		în prețuri curente, mil. lei	în % față de:	
		perioada precedentă	perioada corespunză- toare a anului precedent		perioada precedentă	perioada corespunză- toare a anului precedent
Ianuarie	720,2	77,4	91,3	926,6	95,0	107,6
Februarie	823,99	108,9	89,0	1019,1	107,2	109,5
Martie	916,8	116,1	99,2	1079,9	103,8	101,7
Trimestrul I	2460,9	x	93,5	3025,6	x	106,0
Aprilie	716,2	83,0	115,5	943,8	86,6	110,2
Mai	838,1	111,7	114,1	870,1	94,7	95,2
Iunie	852,0	103,5	108,2	893,4	104,2	93,7
Trimestrul II	2406,3	102,5	112,5	2707,3	88,8	99,5
Semestrul I	4867,2	x	102,2	5732,9	x	102,8
Iulie	776,9	93,5	108,0	914,7	103,8	106,2
August	806,2	104,8	93,3	922,6	95,0	97,2
Septembrie	833,7	100,0	103,0	1070,1	110,0	105,9
Trimestrul III	2416,8	100,4	120,3	2907,4	105,0	102,0
Ianuarie-septembrie	7284,1	x	101,8	8640,3	x	102,7
Octombrie	914,2	101,8	99,1			
Noiembrie	1077,3	115,3	97,6			
Decembrie	1114,5	107,1	95,6			
Trimestrul IV	3106,0	128,5	119,4			
Total	10390,0	x	100,3			

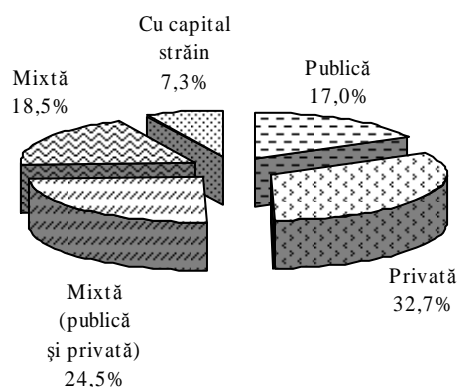
În ianuarie-septembrie 2008, din volumul total de producție, întreprinderilor cu capital privat le-au revenit 32,7%, cu capital mixt (public și privat) – 24,5%, întreprinderilor mixte – 18,5%, cu capital public – 17,0%, celor cu capital străin – 7,3%.

Structura producției industriale pe forme de proprietate

Ianuarie-septembrie 2007



Ianuarie-septembrie 2008



Volumul și indicii producției industriale după forme de proprietate

	Ianuarie-septembrie 2007		Ianuarie-septembrie 2008	
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie- septembrie 2006	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie- septembrie 2007
Total	7284,1	101,8	8640,3	102,7
din care pe forme de proprietate:				
publică	1107,6	100,4	1464,6	102,1
din aceasta de stat	1087,8	100,0	1445,4	102,2
privată	2134,6	100,3	2829,4	106,0
mixtă (publică și privată), fără participare străină	1983,2	104,8	2116,4	104,9
a întreprinderilor mixte străină	1563,1	107,1	1600,5	95,4
	495,6	88,3	629,4	103,1

Producția industrială după tipuri de activități pe cercul de întreprinderi cuprinse în cercetare statistică lunară se prezintă prin următoarele date:

	Septembrie 2008		Ianuarie-septembrie 2008	
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de septembrie 2007	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie- septembrie 2007
Industrie - total	1070,1	105,9	8640,3	102,7
Industrie extractivă	11,2	108,0	87,9	127,3
Industrie prelucrătoare	926,7	106,3	6943,5	101,8
din care:				
Industria alimentară și a băuturilor	333,7	96,7	2629,4	107,5
producția, prelucrarea și conservarea cărnii				
și a produselor din carne	57,4	93,0	438,9	98,1
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	0,7	de 2,0 ori	9,3	156,0
fabricarea produselor lactate	29,8	148,9	243,7	115,1
fabricarea produselor de morărit	1,6	114,5	56,7	111,1
fabricarea pâinii și a produselor de patiserie				
proaspete	51,4	104,5	423,9	106,9
fabricarea de cacao, ciocolată și produselor				
zaharoase de cofetărie	41,8	110,5	286,3	116,7
fabricarea băuturilor alcoolice distilate	23,2	79,3	155,8	125,3
fabricarea vinului	59,4	105,1	463,0	152,4
fabricarea berii	57,4	75,1	463,1	81,3
fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare	3,3	58,9	26,3	70,0
Fabricarea produselor de tutun	36,7	93,3	227,2	84,1
Fabricarea produselor textile	10,7	86,4	90,3	94,8
din ele, covoare și preșuri (mochete)	7,4	122,4	62,5	99,8
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte;				
prepararea și vopsirea blănurilor	16,6	84,2	168,4	93,3
Tăbăcirea și prepararea pieilor	1,0	81,3	28,4	127,2
Fabricarea de articole de voiaj și de marochinărie	4,3	131,4	40,1	102,9
Fabricarea încălțămintei	11,7	103,6	110,5	106,2
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din				
lemn	0,7	61,1	8,1	98,0
Fabricarea hârtiei și cartonului	21,0	56,3	290,4	76,4
Ediții, poligrafie și reproducerea materialelor				
informative	17,9	95,4	144,1	97,0
Industria chimică	30,0	77,4	235,9	106,0
din care:				
fabricarea lacurilor și vopselelor	22,5	101,4	158,5	105,3
fabricarea de medicamente și produse				
farmaceutice	1,4	73,5	40,7	109,2
fabricarea parfumurilor și a produselor cosmetice	1,4	72,9	13,6	70,0

	Septembrie 2008		Ianuarie-septembrie 2008	
	în prețuri curente, mil. lei	în % față de septembrie 2007	în prețuri curente, mil. lei	în % față de ianuarie- septembrie 2007
Fabricarea de articole din cauciuc și din material plastic	126,7	de 2,3 ori	488,2	110,2
Producția altor produse din minerale nemetalifere din ele:	108,7	90,3	881,9	88,0
fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă	49,7	114,9	410,7	85,9
fabricarea cărămizilor și a țiglelor din lut ars	15,4	115,7	117,4	108,7
fabricarea elementelor din beton, ipsos și ciment	41,7	70,5	326,4	83,1
tăierea, fasonarea și finisarea pietrei	2,0	50,8	27,2	105,5
Industria metalurgică	12,4	151,4	78,9	140,4
Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	37,1	153,6	216,8	99,3
Fabricarea de mașini și echipamente din care:	17,3	69,1	163,6	81,0
fabricarea de pompe, compresoare și sisteme hidraulice	6,1	65,0	56,6	81,5
fabricarea de mașini agricole	1,7	36,0	14,9	34,8
fabricarea mașinilor-unelte mecanice	1,1	75,6	21,4	121,9
fabricarea aparatelor de uz casnic	2,5	54,4	25,3	83,1
Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri	29,2	80,4	200,2	123,7
Producția de mobilier	32,6	95,4	233,2	119,0
Fabricarea bijuteriilor	1,0	87,9	6,9	80,3
Energie electrică și termică, gaze și apă	132,2	102,0	1608,9	106,3
Producția și distribuția energiei electrice	129,5	101,0	1306,8	103,5
Aprovizionarea cu aburi și apă caldă	2,7	117,4	302,1	115,3

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora în ianuarie-septembrie 2008 le-au revenit 80,4% din volumul total de producție obținut la întreprinderile cu activități industriale principale cuprinse în cercetarea statistică lunară. Aceste întreprinderi au fabricat un volum de producție cu 1,8% mai mare față de ianuarie-septembrie 2007.

Au fost înregistrate diminuări ale volumelor la fabricarea parfumurilor și a produselor cosmetice și fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare (a câte 30,0%), fabricarea produselor de tutun (15,9%). La unele produse s-au înregistrat majorări: la prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor (56,0%), fabricarea vinului (52,4%), la fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete (6,9%), la fabricarea produselor lactate (16,8%).

În domeniul energetic volumul serviciilor industriale s-a mărit cu 6,3% față de ianuarie-septembrie 2007.

În industria extractivă volumul de producere s-a majorat cu 27,3% în raport cu perioada similară a anului precedent.

Producția principalelor produse industriale, exprimată în unități naturale, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Septembrie 2008		Ianuarie-septembrie 2008	
		cantitatea	în % față de septembrie 2007	cantitatea	în % față de ianuarie- septembrie 2007
Industria extractivă					
pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții, alabastru	mii m ³	9,3	93,0	88,6	89,4
alte pietre pentru cioplit sau pentru construcție	-/-	7,9	116,2	66,4	111,2
pietriș, prundiș, bolovani și silex	-/-	24,1	157,5	136,3	114,3

	Unitatea de măsură	Septembrie 2008		Ianuarie-septembrie 2008	
		cantitatea	în % față de septembrie 2007	cantitatea	în % față de ianuarie-septembrie 2007
Industria alimentară și a băuturilor					
carne, inclusiv subproduse de cat. I	tone	153,1	77,0	1027,0	64,2
mezeluri	-/-	819,4	89,3	7197,9	101,2
conserve din carne	-/-	111,2	84,7	789,3	95,9
fructe prelucrate și conservate	-/-	151,9	de 3,7 ori	659,4	de 2,5 ori
lapte și frișcă cu grăsimi până la 6%	-/-	1170,3	131,6	10189,5	120,2
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smântână, lapte acru, lapte acidulat și lapte covăsit	-/-	498,1	111,0	4555,4	104,1
înghețată	-/-	152,0	179,5	1518,3	108,1
pâine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	-/-	5804,9	102,3	49871,5	110,4
produse de cofetărie făinoase	-/-	1120,7	101,2	8504,6	96,0
produse de cofetărie zaharoase	-/-	1126,7	111,9	8453,8	112,8
paste făinoase	-/-	540,1	91,4	3287,1	66,9
drojdie	-/-	140,4	95,8	1273,1	93,0
divin	mii dal.	15,5	84,2	164,7	de 2,1 ori
vin spumant (șampanie)	-/-	67,3	138,2	309,4	129,8
vinuri naturale de struguri	-/-	273,1	106,5	2253,0	159,0
ape minerale și gazoase	-/-	163,5	73,4	1190,3	73,5
Fabricarea produselor de tutun					
țigări și țigarete	mil. buc.	501,0	93,3	3015,0	85,4
tutun fermentant	tone	-	-	336,0	56,7
Fabricarea produselor textile					
covoare și articole de covor	mii m ²	32,3	123,3	275,2	99,8
articole de ciorăpărie	mii per.	122,0	152,5	687,0	119,9
articole tricotate	mii buc.	333,6	86,6	3088,4	92,5
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	149,0	126,9	1576,2	99,6
sacouri, jachete și blazere	-/-	15,1	62,7	160,9	76,2
fuste și fuste-pantaloni pentru femei sau fete	-/-	2,7	38,7	41,2	47,1
tricouri și maiouri de corp din materiale tricotate	-/-	31,2	141,6	356,3	82,8
Fabricarea de articole de voiaj și de marochinărie					
cufere, valize, geamantane și articole similare, din orice material	mii buc.	17,1	120,2	211,3	143,7
Fabricarea încălțămintei					
încălțămintă	mii per.	286,3	130,7	2538,2	106,0
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn					
cherestea	m ³	-	-	49,1	44,3
ferestre, uși-ferestre, ramele și pervazurile lor din lemn	m ²	244,2	124,1	1020,7	102,8
Fabricarea hîrtiei și cartonului					
hîrtii și cartoane ondulate, chiar perforate	mii m ²	233,0	42,4	3061,9	49,1
cutii și lăzi din hîrtie sau cartoane ondulate	mil. m ²	3,0	124,6	20,7	133,9

	Unitatea de măsură	Septembrie 2008		Ianuarie-septembrie 2008	
		cantitatea	în % față de septembrie 2007	cantitatea	în % față de septembrie 2007
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative					
editarea de cărți, broșuri și imprimare similare	mii buc.	222,6	144,8	1151,9	81,1
servicii de tipărire a ziarelor și publicațiilor periodice care apar de cel puțin 4 ori pe săptămână	mii ex.	2158,0	88,7	21520,0	91,7
caiete	mii buc.	1151,7	65,5	9623,5	93,2
Industria chimică					
azot în stare gazoasă	mii m ³	2,0	151,9	12,3	108,5
oxigen în stare gazoasă	-/-	6,8	16,8	51,5	13,8
dioxid de carbon	tone	191,0	103,5	1150,0	69,9
fabricarea de medicamente și produse farmaceutice	mil. lei	1,4	73,5	40,7	109,2
săpunuri	tone	3,6	65,6	17,7	104,7
Producția de articole din cauciuc și din material plastic					
tuburi și țevi din material plastic	tone	78,4	106,7	712,1	122,2
cutii, lăzi, stelaje și articole similare din material plastic	-/-	26,8	de 2,0 ori	321,1	138,3
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
oglinzi din sticlă	mii m ²	0,8	93,0	6,5	100,1
borcane de sterilizat și bușoane din sticlă	mil. buc.	9,4	de 2,8 ori	70,0	75,0
sticle și flacoane din sticlă	-/-	13,6	93,4	135,5	83,4
cărămizi din ceramică pentru construcții	mil. cărămizi conv.	3,4	103,0	28,5	102,0
amestecuri uscate de ghips	mii tone	2,1	110,6	14,2	131,1
elemente prefabricate pentru clădiri sau construcții civile din ciment, beton sau piatră artificială	mii m ³	5,8	89,7	44,3	79,4
Industria metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	103,9	89,8	748,9	76,2
piese turnate din oțel	-/-	7,4	57,7	69,1	81,8
piese turnate din metale neferoase ușoare	-/-	0,5	75,5	5,4	94,0
Fabricarea de mașini și echipamente					
tractoare	buc.	8	53,3	40	24,7
mașini de spălat	mii buc.	-	-	8,1	56,7
Producția de mobilier	mil. lei	32,6	95,4	233,2	119,0
Producția și distribuția de energie electrică și termică					
energie electrică	mil. kwh	37,8	91,6	616,4	96,1
energie termică	mii Gcal	38,1	113,0	1277,7	113,4

AGRICULTURA

Producția agricolă în ianuarie-septembrie 2008 s-a cifrat la 85,4 mil. lei în prețuri curente, micșorându-se cu 22,7 la sută (în prețuri comparabile ale anului 2005) față de perioada similară din anul precedent.

Producția vegetală. Rosta medie la hectar a principalelor culturi agricole în întreprinderile agricole (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste), conform stării la 1 octombrie 2008, se caracterizează prin următoarele date:

	Rosta medie la hectar, chintale	
	2008	în % față de 2007
Cereale și leguminoase boabe (cu excepția porumbului)	29,7	de 2,4 ori
Porumb pentru siloz și masă verde	85,3	181,9
Legume	38,5	111,0
Fructe	27,0	103,4
Struguri	42,8	95,3
Cartofi	2,5	6,3

Producția animală. În ianuarie-septembrie 2008, în sectorul zootehnic al municipiului (fără gospodăriile auxiliare ale populației), în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, s-a micșorat producția (creșterea în masă vie) a vitelor și păsărilor și producția de lapte respectiv cu 37,6 și 42,6 la sută, iar producția de ouă s-a majorat de 2,1 ori.

În ianuarie-septembrie 2008 s-a înregistrat majorarea sporului zilnic în greutate la creșterea și îngrășarea bovinelor de 1,8 ori, iar cel al porcinelor s-a mărit cu 1,2 la sută. Productivitatea medie de lapte la o vacă s-a micșorat cu 3,6 la sută față de perioada similară a anului precedent.

Efectivul de animale în întreprinderile agricole și gospodăriile populației și țărănești (de fermier) se caracterizează prin următoarele date:

	La 1 octombrie 2008		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 octombrie 2007	
Bovine - total	2407	71,8	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	161	39,5	6,7
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	2246	76,3	93,3
din ele vaci - total	1759	76,9	100,0
în întreprinderile agricole	63	41,5	3,6
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	1696	79,4	96,4
Porcine - total	5179	51,8	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	476	50,8	9,2
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	4703	51,9	90,8
Ovine și caprine - total	6409	95,5	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	540	107,6	8,4
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	5869	94,5	91,6
Cabaline - total	192	82,4	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	10	76,9	5,2
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	182	82,7	94,8
Păsări - total	265945	66,5	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	73178	41,0	27,5
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	192767	87,0	72,5

¹ La 1 septembrie 2008

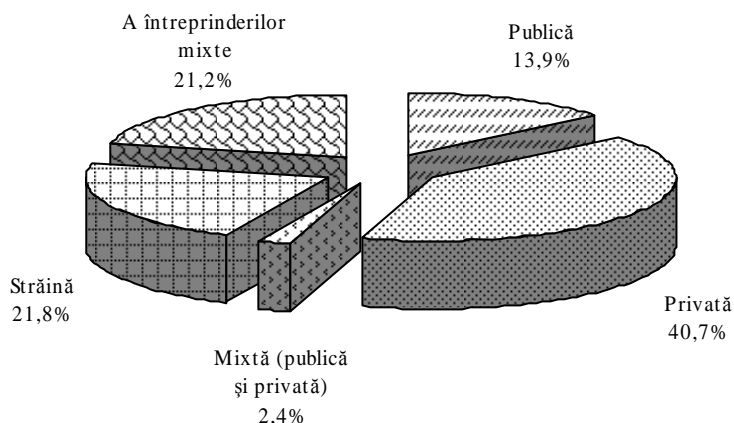
INVESTIȚII

În ianuarie-septembrie 2008 pentru desfășurarea activității investiționale a economiei municipiului, din contul tuturor surselor de finanțare, au fost utilizate 5072,4 mil. lei (în prețuri curente), depășind cu 11,3% realizările perioadei similare ale anului precedent.

Evoluția indicilor activității investiționale

	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007					
	Total	din care pe forme de proprietate:				
		publică	privată	mixtă (publică și privată)	străină	a întreprinderilor mixte
Investiții	111,3	70,5	106,5	117,4	182,3	118,3
Suprafața totală a locuințelor dată în folosință	116,6	de 7,3 ori	114,7	-	7,7	36,0

Structura investițiilor pe forme de proprietate în ianuarie-septembrie 2008 se caracterizează în felul următor:



Pentru realizarea procesului investițional au fost însușite preponderent mijloacele proprii ale agenților economici autohtoni, ponderea cărora a constituit 58,5% din volumul total al mijloacelor utilizate. Cota-parte a investițiilor străine în volumul total al mijloacelor însușite a constituit 24,4%. Volumul investițiilor realizate, asigurate din contul mijloacelor bugetare a constituit 2,6%, mijloacele populației – 1,2%.

Investiții pe surse de finanțare, în ianuarie-septembrie 2008

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		Ianuarie-septembrie 2007	total
Investiții - total	5072,4	111,3	100,0
din care finanțate din contul:			
mijloacelor bugetare din care:	131,9	43,0	2,6
bugetul de stat	102,2	46,5	2,0
bugetul local	29,7	34,3	0,6
mijloacelor proprii ale agenților economici:	4206,4	115,3	82,9
autohtoni	2969,8	103,9	58,5
străini	1236,6	156,8	24,4
mijloacele populației	58,9	112,7	1,2
creditelor și împrumuturilor	630,0	118,2	12,4
altor surse	45,2	de 3,5 ori	0,9

Ponderea investițiilor realizate în municipiul Chișinău a constituit 53,0% din totalul investițiilor realizate pe țară.

Pentru construcția locuințelor și altor obiecte de menire social-culturală în ianuarie-septembrie 2008 au fost însușite 3118,7 mil. lei mijloace investiționale (61,5% din volumul total al mijloacelor însușite).

În construcția de locuințe cu ritmuri mai sporite s-a realizat construcția locuințelor individuale. Din 293,4 mii m² de suprafață totală a locuințelor date în folosință în ianuarie-iunie 2008 – 46,7% a revenit beneficiarilor individuali.

Darea în folosință a locuințelor pe forme de proprietate în ianuarie-septembrie 2008 se caracterizează astfel:

	Numărul apartamentelor, unități	Suprafața totală a apartamentelor date în folosință		
		mii m ²	în % față de:	
			ianuarie-septembrie 2007	total
Total	2690	293,4	116,6	100,0
din care, pe forme de proprietate:				
publică	639	38,4	de 7,3 ori	13,1
privată	1993	247,2	114,7	84,3
din acesta beneficiari individuali	800	137,0	103,3	46,7
a întreprinderilor mixte	48	6,8	36,0	2,3
a întreprinderilor străine	10	1,0	7,7	0,3

Din suprafața totală a locuințelor date în folosință în țară, 77,5% au fost construite în municipiul Chișinău.

Pentru efectuarea lucrărilor de construcții-montaj au fost valorificate investiții în sumă de 3128,2 mil. lei (61,7% din total) și cu 1,5 la sută mai mult decât în perioada similară din anul precedent. Pentru procurarea mașinilor, utilajului, au fost valorificate investiții în mărime de 1459,4 mil. lei, pentru procurarea mijloacelor de transport – 270,1 mil. lei.

Au fost puse în funcțiune mijloace fixe în valoare de 2678,6 mil. lei, din care de către agenții economici cu proprietate străină și a întreprinderilor mixte – 1198,7 mil. lei, privată – 1039,8 mil. lei, publică – 352,1 mil. lei, mixtă (publică și privată), fără participare străină – 88,0 mil. lei.

Dezvoltarea infrastructurii municipale în perioada de raport a fost remediată printr-un șir de obiecte sociale date în folosință: magazine cu suprafața comercială de 34840,1 m²; rețele de gaz cu lungimea de 0,34 km; întreprinderi de alimentare publică – 370 locuri.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-septembrie 2008 au declarat activitatea în antrepriză 473 întreprinderi și organizații, care au efectuat lucrări de construcții-montaj în valoare de 3108,6 mil. lei (în prețuri curente) sau cu 8,0% mai puțin față de aceeași perioadă a anului trecut.

Ponderea lucrărilor executate de organizațiile în antrepriză din municipiul Chișinău a constituit 76,5% din volumul total pe țară.

Evoluția și structura lucrărilor în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-septembrie 2008 se prezintă astfel:

	Numărul organizațiilor în antrepriză, unități	Realizări, mil. lei	În % față de:		Volumul lucrărilor executate în medie pe o organizație, mil. lei
			ianuarie-septembrie 2007	total	
Total	473	3108,6	92	100,0	6,6
din care pe forme de proprietate:					
publică	9	115,5	145	3,7	12,8
privată	436	2604,4	91	83,8	6,0
mixtă (publică și privată), fără participare străină	8	82,4	70	2,7	10,3
a întreprinderilor mixte	11	60,0	54	1,9	5,5
a întreprinderilor străine	9	246,3	108	7,9	27,4

Deși cota-parte a organizațiilor cu forma de proprietate privată e preponderentă, realizările în medie pe o organizație sunt mici – 6,0 mil. lei, prioritatea aparținând întreprinderilor publice cu media de 12,8 mil. lei, întreprinderilor mixte fără participare străină cu media de 10,3 mil. lei și întreprinderilor străine cu media de 27,4 mil. lei pe o organizație (prețuri curente).

Datele privind structura lucrărilor în antrepriză executate în ianuarie-septembrie 2008 se prezintă după cum urmează:

	Realizat, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-septembrie 2007	total
Volumul lucrărilor în antrepriză executate - total	3108,6	92,0	100,0
din care:			
Construcții noi, reconstrucții, extinderea întreprinderilor în funcțiune	2495,1	91,0	80,3
reparații capitale	469,5	90,0	15,1
reparații curente	144,0	117,0	4,6

Organizațiile **în antrepriză** au efectuat lucrări investiționale în volum de 2495,1 mil. lei, reparații capitale – 469,5 mil. lei și reparații curente 144,0 mil. lei, ceea ce constituie respectiv 91,0%, 90,0% și 117,0% față de realizările perioadei similare a anului precedent.

Ponderea lucrărilor de reparații capitale și curente, executate de către organizațiile în antrepriză a constituit 19,7%, ponderea lucrărilor investiționale – 80,3% din volumul lucrărilor în antrepriză executate.

TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚII

Volumul de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport auto în ianuarie-septembrie 2008 a constituit 2283,6 ¹ mii tone, înregistrând o creștere de 7,5% comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Parcursul mărfurilor a constituit 904,4 mil. tone-km, înregistrând o majorare de 14,6% în comparație cu aceeași perioadă din anul trecut.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport auto din municipiul Chișinău constituie 61,0% din totalul pe țară, parcursul mărfurilor – 64,4%.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor al întreprinderilor de transport auto în ianuarie-septembrie 2008, pe sectoarele municipiului, se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-septembrie 2007	mii tone-km	în % față de ianuarie-septembrie 2007
Mun. Chișinău - total	2283,6 ¹	107,5	904355,9 ¹	114,6
din care:				
Botanica	468,9	157,3	259269,2	123,9
Buiucani	758,7	150,0	156205,1	118,4
Centru	345,5	84,4	166637,8	110,8
Ciocana	134,7	147,9	122508,5	169,9
Rîșcani	575,8	70,3	199735,3	88,7

Ponderea maximă în volumul de mărfuri transportate revine agenților economici din sectorul Buiucani (33,2%), cea minimă – sectorului Ciocana (5,9%). Ponderea maximă a parcursului mărfurilor revine sectorului Botanica (28,7%), cea minimă – sectorului Ciocana (13,5%).

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în ianuarie-septembrie 2008 a constituit 49,8 mil. pasageri, comparativ cu ianuarie-septembrie 2007 s-a majorat cu 11,9%.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 1099,6 mil. pasageri-km.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în municipiul Chișinău a constituit 60,4%, din totalul pe țară; parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze a constituit 55,2% din totalul pe țară.

Numărul pasagerilor transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze în ianuarie-septembrie 2008 se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-septembrie 2007	mii pasageri- km	în % față de ianuarie-septembrie 2007
Mun. Chișinău - total	49841,5	111,9	1099592,2	108,2
din care:				
Botanica	19784,4	104,1	428094,6	106,8
Buiucani	5612,6	131,2	99109,7	138,8
Centru	11527,9	124,6	228979,0	94,3
Ciocana	1109,3	82,9	69311,1	116,5
Rîșcani	11807,3	110,7	274097,8	113,3

În numărul de pasageri transportați și a parcursului pasagerilor ponderi maxime dețin agenții economici din sectorul Botanica (respectiv 39,7% și 39,0%), ponderi minime revenind agenților economici din sectorul Ciocana (respectiv 2,2% și 6,3%).

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Numărul mijloacelor de transport auto (proprie și închiriate) la întreprinderile de transport este prezentat în tabelul ce urmează:

Tipul autovehiculelor	La 01.10.2007	La 01.10.2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Total, unități	5264	5230	99,3
din care:			
Autocamioane	2669	2621	98,2
Autobuze și microbuze de folosință generală - total	2595	2609	100,5
din ele în traficul:			
urban	1764	1697	96,2
rural	198	274	138,4

Numărul de autovehicule (proprie și închiriate) a întreprinderilor la 01.10.2008 s-a micșorat cu 34 unități sau cu 0,7 la sută mai puțin față de 01.10.2007.

Parcursul cu plată al taximetrelor de la începutul anului a fost de 15117,7 mii autovehicule-km, micșorându-se cu 10,9 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2007.

Cu **troleibuze** au fost transportați 135,5 mil. pasageri. Ponderea pasagerilor transportați cu plată a constituit 69,1% din totalul pasagerilor (93,6 mil. pasageri). Încasările de la transportarea pasagerilor cu troleibuze au însumat 80,4 mil. lei (micșorându-se cu 0,5 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2007).

În ianuarie-septembrie 2008 cu transportul **aerian** au fost transportați 0,61 mii tone de mărfuri, înregistrând o descreștere de 14,9 la sută față de perioada respectivă a anului precedent, parcursul mărfurilor a constituit 877,3 mii tone-km, micșorându-se cu 4,7 la sută față de perioada similară din anul precedent.

Companiile aeriene au transportat 374,5 mii pasageri, cu 16,2% mai mult față de ianuarie-septembrie 2007. Parcursul pasagerilor cu transportul aerian a constituit 506,6 mil. pasageri-km, majorându-se față de aceeași perioadă a anului trecut cu 18,7%.

	Ianuarie-septembrie 2007	Ianuarie-septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Mărfuri transportate, mii tone	0,72	0,61	85,1
Parcursul mărfurilor, mii tone-km	921,0	877,3	95,3
Pasageri transportați, mii pasageri	322,3	374,5	116,2
Parcursul pasagerilor, mii pasageri-km	426862,9	506648,0	118,7

Numărul pasagerilor transportați și parcursul pasagerilor cu transportul public în ianuarie-septembrie 2008 se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-septembrie 2007	mii pasageri-km	în % față de ianuarie-septembrie 2007
Cu autobuze și microbuze	49841,5	111,9	1099592,2	108,2
Cu troleibuze	135472,3	100,8	425383,2	100,8
Aerian	374,5	116,2	506648,0	118,7

Servicii de comunicații de folosință generală. Volumul serviciilor de comunicații prestate de întreprinderile subordonate Ministerului Dezvoltării Informaționale și S.A. „Moldtelecom”, în ianuarie-septembrie 2008, a constituit 1191,5 mil. lei, micșorându-se cu 2,2 la sută față de ianuarie-septembrie 2007. Volumul serviciilor de comunicații prestate populației a constituit 24,4% din veniturile totale și a însumat 290,9 mil. lei, micșorându-se cu 9,2 la sută față de aceeași perioadă a anului precedent.

	Ianuarie- septembrie 2007	Ianuarie- septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Veniturile de la activitatea de bază (fără TVA) – total, mii lei	1218555,1	1191530,7	97,8
inclusiv servicii prestate populației	320264,0	290917,8	90,8

TURISM

Frecventarea structurilor de cazare turistică colective

Structurile de cazare turistică colective în ianuarie-iunie 2008 au fost frecventate de 79,7 mii turiști sau cu 11,0 la sută mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent, constituind 62,9% din totalul pe țară.

Numărul de turiști sosiți în structurile de cazare turistică colective se prezintă în felul următor:

	Ianuarie-iunie 2008		Ianuarie-iunie 2008 în % față de ianuarie-iunie 2007	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	79645	31988	89,0	103,1
<i>Hoteluri și structuri similare</i>	<i>55386</i>	<i>31705</i>	<i>90,8</i>	<i>102,8</i>
din care:				
Hoteluri și moteluri	41535	28547	103,0	98,7
Pensiuni turistice și agroturistice	3683	1780	124,6	136,1
Cămine pentru vizitatori	10168	1378	57,5	de 2,2 ori
<i>Structuri de întremare</i>	<i>5565</i>	<i>2</i>	<i>110,6</i>	<i>de 2,0 ori</i>
<i>Structuri de odihnă</i>	<i>18694</i>	<i>281</i>	<i>79,5</i>	<i>153,6</i>

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de cazare turistică colective le-au revenit turiștilor sosiți din România (21,6%), Federația Rusă (10,8%), Ucraina (10,5%), Turcia (7,5%), Italia (6,8%), SUA (4,9%).

Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de cazare turistică colective, pe tipuri de structuri, se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2008		Ianuarie-iunie 2008 în % față de ianuarie-iunie 2007	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	315300	88471	94,2	103,3
<i>Hoteluri și structuri similare</i>	<i>168114</i>	<i>87656</i>	<i>96,2</i>	<i>103,5</i>
din care:				
Hoteluri și moteluri	86640	68222	93,6	92,3
Pensiuni turistice și agroturistice	17894	14694	135,0	178,2
Cămine pentru vizitatori	63580	4740	92,4	185,3
<i>Structuri de întremare</i>	<i>82216</i>	<i>41</i>	<i>104,0</i>	<i>195,2</i>
<i>Structuri de odihnă</i>	<i>64970</i>	<i>774</i>	<i>80,1</i>	<i>85,7</i>

În ianuarie-iunie 2008 în structurile de cazare turistică colective au fost înregistrate 315,3 mii înnoptări ale turiștilor, din care 226,8 mii înnoptări ale cetățenilor moldoveni (71,9% din total înnoptări) și 88,5 mii – ale nerezidenților (28,1%).

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică colective în funcțiune la total structuri de cazare turistică colective, în ianuarie-iunie 2008, a constituit 35,9%, la structuri de întremare – 78,3%, la cămine pentru vizitatori – 61,9%, la pensiuni agroturistice – 52,5%, la hoteluri și structuri similare – 33,4%, la structuri de odihnă – 23,9%, la pensiuni turistice – 22,0%.

Durata medie a șederii pe total structuri de cazare, în ianuarie-iunie 2008, a fost de 5,0 zile, la structuri de întremare – 15,8 zile, cămine pentru vizitatori – 7,3 zile, pensiuni agroturistice – 6,8 zile, structuri de odihnă – 4,5 zile, hoteluri și structuri similare – 4,0 zile, pensiuni turistice – 4,0 zile.

Turismul organizat de agențiile de turism și turoperatori

În ianuarie-iunie 2008 agențiile de turism și turoperatorii au prestat servicii turistice la 44,1 mii turiști și excursioniști.

Numărul de turiști și excursioniști străini care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, în ianuarie-iunie 2008, s-a cifrat la 2661, din care 35,3% au sosit în scopuri de afaceri și profesionale, iar 64,6% - în scopuri de odihnă, recreere și agrement.

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 28,6 mii.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2008	
	turiști ¹	turiști-zile
Total	44082	248038
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	2661	7129
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	940	3567
odihnă, recreere și agrement	1719	3544
tratament	-	-
alte scopuri	2	18
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	28594	205333
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	587	3879
odihnă, recreere și agrement	27414	193619
tratament	570	7788
alte scopuri	23	47
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	12827	35576

Numărul turiștilor străini care au vizitat mun. Chișinău și turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, structurat pe țări, se prezintă astfel:

	Turiști ¹ străini sosiți		Turiști ¹ moldoveni plecați	
	Ianuarie-iunie 2008	în % față de total	Ianuarie-iunie 2008	în % față de total
Total	2661	100,0	28594	100,0
din care:				
Austria	74	2,8	168	0,6
Bulgaria	25	0,9	4174	14,6
Federația Rusă	353	13,3	503	1,8
Franța	68	2,6	448	1,6
Germania	181	6,8	33	0,1
Grecia	34	1,3	350	1,2
Italia	155	5,8	80	0,3
Olanda	53	2,0	78	0,3
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	166	6,2	15	0,1
România	330	12,4	3513	12,3
S.U.A.	90	3,4	19	0,1
Turcia	293	11,0	12727	44,5
Ucraina	396	14,9	4073	14,2
Alte țări	443	x	2413	x

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, a fost de 10,7 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți în mun. Chișinău.

¹ Inclusiv excursioniști

COMERȚUL CU AMĂNUNTUL ȘI SERVICIILE CU PLATĂ PRESTATE POPULAȚIEI

În ianuarie-septembrie 2008 prin unitățile comerciale au fost vândute bunuri de consum în valoare de 8493,6 mil. lei, cu 11,0% mai mult față de ianuarie-septembrie 2007, ce constituie 55,2% din totalul pe țară.

Evoluția vânzărilor de mărfuri cu amănuntul, în ianuarie-septembrie 2008

	Mil. lei	În % față de ianuarie-septembrie 2007	Structura, %
Volumul de vânzări cu amănuntul - total	8493,6	111,0	100,0
din care:			
produse alimentare	2664,3	105,6	31,4
mărfuri nealimentare	5829,3	115,7	68,6

Au fost vândute produse alimentare în sumă de 2664,3 mil. lei, înregistrând o creștere de 5,6% față de perioada similară din anul precedent. Mărfuri nealimentare s-au vândut în valoare de 5829,3 mil. lei, volum superior celui din ianuarie-septembrie 2007 cu 15,7%.

Ponderea volumului vânzărilor de mărfuri nealimentare din totalul de vânzări a constituit în unitățile comerciale 68,6%.

Volumul de vânzări cu amănuntul, realizat de unitățile comerciale în luna septembrie 2008 a însumat 1063,8 mil. lei, cu 14,3% mai mult comparativ cu luna septembrie 2007.

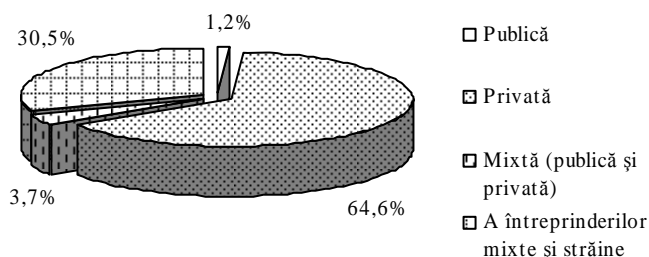
Vânzările de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale, în ianuarie-septembrie 2008

	Efectiv, mil. lei	În % față de ianuarie- septembrie 2007	Structura, în %		
			ianuarie-septembrie		
			2006	2007	2008
Total	8493,6	111,0	100,0	100,0	100,0
din care pe forme de proprietate:					
publică	85,9	95,0	1,2	1,2	1,0
privată	5252,0	106,3	64,1	64,6	61,8
mixtă (publică și privată),					
fără participare străină	260,0	91,3	4,3	3,7	3,1
străină și mixtă	2895,7	124,2	30,4	30,5	34,1
din care străină	1673,1	154,4	14,1	14,2	19,7
Din total pe sectoare:					
Botanica	1695,6	112,2	16,9	19,8	20,0
Buiucani	1417,7	99,2	17,7	18,7	16,7
Centru	2416,4	98,3	32,7	32,1	28,4
Ciocana	1243,9	195,0	9,9	8,3	14,6
Rîșcani	1720,0	106,6	22,8	21,1	20,3

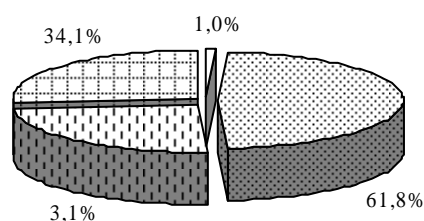
Agenții economici cu formă de proprietate privată în ianuarie-septembrie 2008 au comercializat mărfuri cu amănuntul în sumă de 5252,0 mil. lei (61,8% din vânzările realizate de unitățile comerciale) sau cu 6,3% mai mult decât în aceeași perioadă din anul trecut. Creșteri ale volumelor de vânzări s-au înregistrat, de asemenea, la unitățile comerciale cu participarea capitalului străin cu 24,2%.

Structura vânzărilor cu amănuntul, pe forme de proprietate

Ianuarie-septembrie 2007



Ianuarie-septembrie 2008



Stocurile de mărfuri existente în unitățile comerciale la 1 octombrie 2008 s-au cifrat la 2804,8 mil. lei sau cu 22,8% mai mult față de 1 octombrie 2007.

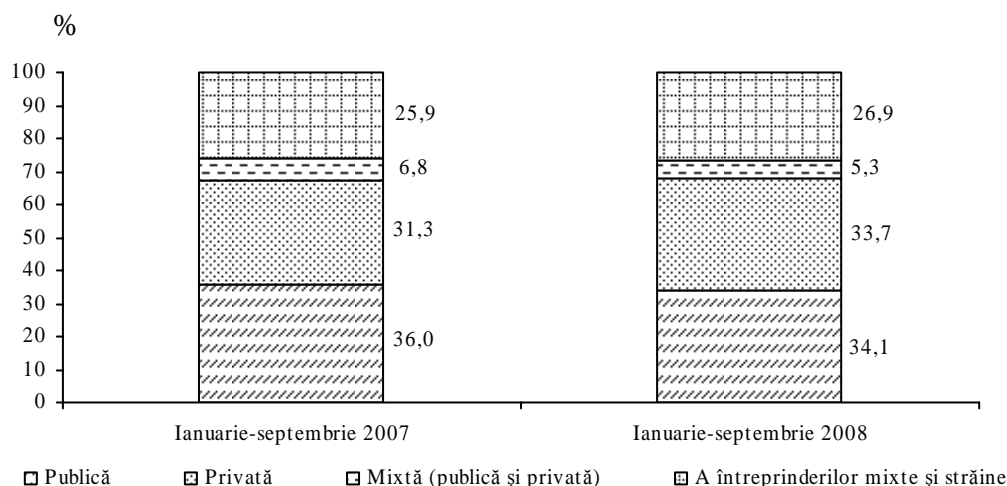
Volumul serviciilor cu plată prestate populației de către unitățile oficial înregistrate în ianuarie-septembrie 2008 s-a cifrat la 4712,1 mil. lei, micșorându-se cu 4,4 la sută față de perioada similară din anul precedent.

	Efectiv, mil. lei	În % față de ianuarie-septembrie 2007	Structura, în %		
			ianuarie-septembrie		
			2006	2007	2008
Total	4712,1	95,6	100,0	100,0	100,0
din total pe forma de proprietate:					
publică	1604,8	90,5	37,9	36,0	34,1
privată	1586,3	102,8	27,2	31,3	33,7
mixtă (publică și privată),					
fără participare străină	251,9	75,4	7,1	6,8	5,3
străină și mixtă	1269,1	99,5	27,8	25,9	26,9
din care străină	574,9	112,7	10,0	10,4	12,2
Din total pe sectoare:					
Botanica	1175,7	91,5	24,7	26,1	24,9
Buiucani	452,1	95,2	10,4	9,7	9,6
Centru	1383,1	91,4	31,9	30,7	29,4
Ciocana	152,0	105,7	2,9	2,9	3,2
Rîșcani	1549,2	102,7	30,1	30,6	32,9

Ponderea volumului serviciilor cu plată prestate populației a constituit 57,4% din volumul serviciilor cu plată prestate populației în țară.

Volumul serviciilor cu plată prestate populației în luna septembrie 2008 a însumat 587,1 mil. lei, diminuând cu 9,0 la sută comparativ cu luna septembrie 2007.

Structura serviciilor cu plată prestate populației, pe forme de proprietate



ASIGURĂRI

Veniturile din încasarea primelor de asigurare în ianuarie-iunie 2008 au însumat 417,8 mil. lei, (din care de la populație – 201,0 mil. lei), majorându-se față de perioada similară a anului precedent cu 115,1 mil. lei sau cu 38,0%, cu 49,5% – asigurările facultative de răspundere civilă, cu 57,2% – asigurările facultative de bunuri, cu 24,8% – asigurările facultative de persoane, cu 12,2% – asigurările prin efectul legii.

Plata despăgubirilor achitate de companiile de asigurare a constituit 119,0 mil. lei (din care populației – 59,3 mil. lei), constituind 28,5% din încasările primelor pe ianuarie-iunie 2008, inclusiv populației – 29,5%.

Încasarea primelor de asigurare și plata despăgubirilor pe tipuri de asigurări în ianuarie-iunie

mil. lei						
	Încasări din primele de asigurare			Plata despăgubirilor de asigurare		
	2007	2008	2008 în % față de 2007	2007	2008	2008 în % față de 2007
Total	302,7	417,8	133,0	93,5	119,0	127,3
din care:						
prin efectul legii	83,1	93,2	112,2	23,3	29,9	128,3
facultativă de bunuri	95,0	149,3	157,2	38,8	59,6	153,6
facultativă de persoane	43,9	54,8	124,8	14,1	12,5	88,7
facultativă de răspundere civilă	80,6	120,5	149,5	17,3	17,0	98,3

În suma totală a plății despăgubirilor de asigurare 50,1% revine asigurării facultative de bunuri, 25,1% – asigurării prin efectul legii, 14,3% – asigurării facultative de răspundere civilă, 10,5% – asigurărilor facultative de persoane.

Structura primelor și plăților pe tipuri de asigurări în ianuarie-iunie

procente				
	Încasări din primele de asigurare		Plata despăgubirilor de asigurare	
	2007	2008	2007	2008
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
inclusiv:				
asigurări prin efectul legii	27,5	22,3	24,9	25,1
asigurare facultativă de bunuri	31,4	35,7	41,5	50,1
asigurare facultativă de persoane	14,5	13,1	15,1	10,5
asigurare facultativă de răspundere civilă	26,6	28,9	18,5	14,3

Veniturile companiilor de asigurare în ianuarie-iunie 2008 au însumat 574,8 mil. lei, cheltuielile – 493,5 mil. lei, profitul până la impozitare fiind de 81,3 mil. lei.

Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare în ianuarie-iunie

mil. lei			
	2007	2008	2008 în % față de 2007
Venituri - total	384,9	574,8	149,3
din care:			
Activitatea operațională	362,7	510,5	140,8
din care:			
activitatea de asigurare	360,8	504,8	139,9

	2007	2008	2008 în % față de 2007
Cheltuieli - total	341,3	493,5	144,6
din care:			
Activitatea operațională	334,2	469,1	140,4
din care:			
activitatea de asigurare	261,4	369,4	141,3
Profitul pînă la impozitare	43,6	81,3	186,5

Totodată, menționăm că 7 companii de asigurare în rezultatul activității lor au suportat pierderi în sumă de 1,4 mil. lei.

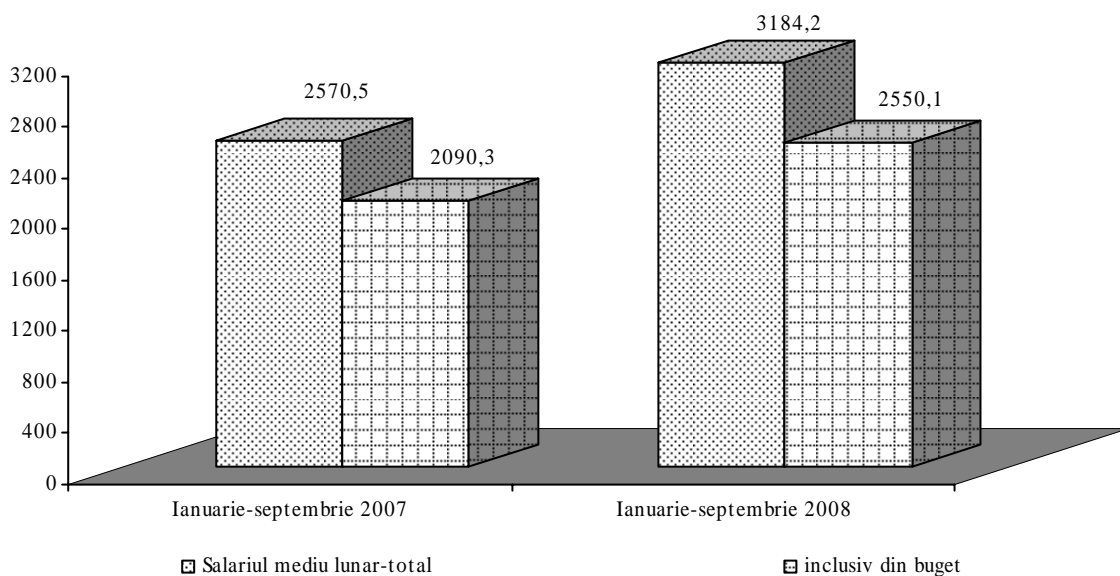
REMUNERAREA MUNCII

În ianuarie-septembrie 2008, salariul mediu lunar al unui angajat în economia municipiului Chișinău a fost de 3184,2 lei, în creștere cu 23,9% față de ianuarie-septembrie 2007 și cu 29,6% mai mare comparativ cu salariul mediu lunar pe țară, acesta fiind în mărime de 2457,9 lei.

Evoluția salariului mediu lunar

	Salariul mediu lunar al unui salariat, lei	În % față de: perioada corespunzătoare a anului precedent
Ianuarie	2931,6	126,8
Februarie	2879,8	130,5
Martie	3077,7	124,6
Trimestrul I	2959,1	126,9
Aprilie	3254,3	127,9
Mai	3279,0	122,7
Iunie	3477,2	123,5
Trimestrul II	3336,3	124,6
Semestrul I	3137,7	125,5
Iulie	3582,5	125,4
August	3380,6	120,1
Septembrie	3190,6	118,1
Trimestrul III	3381,5	121,2
Ianuarie-septembrie	3184,2	123,9

Retribuirea medie lunară a personalului instituțiilor finanțate din buget a fost de 2550,1 lei, fiind cu 20,0% mai mică față de salariul mediu al salariaților din economia municipiului.



Salariul mediu al unui angajat pentru luna septembrie 2008 a constituit 3190,6 lei, fiind în creștere față de luna septembrie 2007 cu 18,1%.

Salariul mediu lunar pe activități, în luna septembrie 2008

	Lei	În % față de:		În % față de salariul mediu pe municipiu în septembrie 2008
		septembrie 2007	august 2008	
Total	3190,6	118,1	94,4	100,0
inclusiv:				
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	2299,1	130,6	89,9	72,0
Pescuitul, piscicultura	1880,8	131,1	131,5	58,9

	Lei	În % față de:		În % față de salariul mediu pe municipiul în septembrie 2008
		septembrie 2007	august 2008	
Industria	3450,6	120,1	95,0	108,1
extractivă	4591,3	128,0	108,9	143,9
prelucrătoare	3170,9	118,9	94,8	99,4
energia electrică și termică, gaze și apă	4773,5	120,9	94,9	149,6
Construcții	4332,6	113,5	95,4	135,8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	2799,8	120,4	95,6	87,8
Hoteluri și restaurante	2454,0	118,4	106,8	76,9
Transporturi și comunicații	3797,9	109,7	89,3	119,0
Activități financiare	5020,1	126,8	84,8	157,3
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	3456,9	118,3	99,9	108,3
Administrație publică	3113,4	115,4	89,2	97,6
Învățământ - total	2247,2	115,0	121,9	70,4
din care, profesori	2630,8	110,5	106,3	82,5
învățământ secundar tehnic și profesional - total	2434,0	104,8	123,1	76,3
din care, profesori	2668,1	113,5	91,0	83,6
învățământ superior - total	2509,1	106,1	106,1	78,6
din care, profesori	2993,0	103,4	82,5	93,8
Sănătate și asistența socială - total	2580,7	124,2	99,1	80,9
din care medici	3709,3	123,2	102,1	116,3
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	2642,6	121,5	101,0	82,8
activități recreative, culturale și sportive	2294,3	122,0	107,1	71,9

La 1 octombrie 2008 suma datoriilor totale de la începutul anului pentru retribuirea muncii angajaților la întreprinderile mari și medii și instituțiile publice a fost de 11,8 mil. lei și s-a micșorat cu 2,2 mil. lei față de restanțele înregistrate la 1 octombrie 2007. Sumele datorate se mențin la nivel ridicat în următoarele activități: industria prelucrătoare – 5,0 mil. lei, transporturi și comunicații – 2,9 mil. lei, tranzacții imobiliare – 1,5 mil. lei.

Salariul mediu lunar al unui angajat din întreprinderile cu numărul de salariați de 50 și peste a constituit 3234,5 lei, cu 1,6% mai mare decât salariul mediu pe municipiu.

*Salariul mediu lunar al unui lucrător pe tipuri de activități economice
și forme de proprietate în ianuarie-septembrie 2008*

lei

	Total	din care, pe forme de proprietate:				
		publică	privată	mixtă (publică și privată), fără participare străină	străină	a întrep- rinderi- lor mixte
Total	3184,2	3061,2	2716,0	3598,9	4714,9	4342,3
inclusiv:						
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	2221,3	2171,6	2305,0	-	2509,8	1893,5
Pescuitul, piscicultura	1497,7	-	-	1497,7	-	-
Industria	3393,4	4257,5	2905,6	3530,3	3738,2	3514,9
extractivă	3557,7	2139,5	3687,2	4077,1	-	-
prelucrătoare	3085,7	3868,9	2775,7	3451,3	2564,3	3347,7
energia electrică și termică, gaze și apă	4975,1	4641,4	5709,0	3936,2	6306,9	8476,5
Construcții	3907,0	4647,3	3616,0	3824,0	8496,6	3787,5

	Total	din care, pe forme de proprietate:				
		publică	privată	mixtă (publică și privată), fără participare străină	străină	a întrep- rinderi- lor mixte
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	2716,9	3363,1	2075,3	3611,3	4326,9	3117,3
Hoteluri și restaurante	2237,5	2947,1	1604,4	1672,9	3821,4	2817,6
Transporturi și comunicații	3868,9	4421,6	1684,7	2621,0	3351,0	9263,2
Activități financiare	5785,0	5901,6	5298,1	5257,1	7434,0	5966,9
Tranzacții imobiliare, închirieri și activi- tăți de servicii prestate întreprinderilor	3298,3	3246,2	2621,1	2566,2	7384,8	3953,5
Administrație publică	3402,8	3402,8	-	-	-	-
Învățământ	2259,2	2210,7	2852,7	-	-	2710,5
Sănătate și asistența socială	2604,3	2584,7	3357,1	-	-	940,0
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	2623,1	2441,2	3186,7	-	2521,4	1942,4
activități recreative, culturale și sportive	2285,3	2321,2	2502,5	-	1827,1	1817,9

FORȚA DE MUNCĂ ȘI ȘOMAJUL

În ianuarie-septembrie 2008 numărul mediu scriptic al angajaților în unitățile economice cu numărul scriptic mediu al personalului de 20 salariați și peste, inclusiv în întreprinderile cu investiții străine și instituțiile publice a constituit 264,3 mii persoane.

Numărul scriptic mediu al salariaților

	Ianuarie-septembrie 2008		Structura, în %	
	total	inclusiv buget	total	inclusiv buget
TOTAL	264262	60238	100,0	100,0
Agricultură, economia vânatului și silvicultura	4412	563	1,7	0,9
Pescuitul, piscicultura	24	-	0,0	-
Industria extractivă	864	-	0,3	-
Industria prelucrătoare	46081	-	17,4	-
Energie electrică și termică, gaze și apă	8329	-	3,1	-
Construcții	15032	-	5,7	-
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	33819	-	12,8	-
Hoteluri și restaurante	6013	-	2,3	-
Transporturi și comunicații	25899	80	9,8	0,1
Activități financiare	11824	-	4,5	-
Tranzacții imobiliare	25668	4752	9,7	8,0
Administrație publică	19583	17852	7,4	29,6
Învățământ	33235	30460	12,6	50,6
Învățământ secundar profesional	3214	2966	1,2	4,9
Învățământ superior	11900	10618	4,5	17,6
Sănătate și asistență socială	22343	3689	8,5	6,1
Alte activități	11136	2842	4,2	4,7
din care activități recreative, culturale, sportive	8125	2824	3,1	4,7

Numărul mediu scriptic al angajaților din întreprinderile și instituțiile mari și medii cu numărul mediu al salariaților de 50 și peste constituie 232,7 mii angajați (88,0% din total), din care în: industria prelucrătoare 40,2 mii persoane (17,3%), învățământ – 32,0 mii persoane (13,8%), transport – 23,7 mii persoane (10,2%), sănătate și asistență socială – 21,6 mii persoane (9,3%), tranzacții imobiliare – 20,8 mii persoane (8,9%).

În total pe municipiu au fost create 21529 locuri noi de muncă, cu 3356 (18,4%) mai multe față de ianuarie-septembrie 2007. În comerț s-au creat 5010 locuri, în industria prelucrătoare – 3223 locuri, tranzacții imobiliare – 2721 locuri, în construcții – 2481 locuri, în transporturi și comunicații – 1705 locuri, în activități financiare – 1575 locuri, etc.

Totodată, au fost disponibilizate 65,9 mii persoane, din care din inițiativă proprie 60,2 mii persoane și prin reduceri 1,1 mii persoane. În afară de aceasta, 7,9 mii salariați s-au aflat în concedii forțate (din inițiativa administrației) pe perioada de 163,7 mii zile-om, cu 40,3 la sută mai puțin față de perioada similară din anul trecut.

Durata medie a concediilor eliberate din inițiativa administrației a constituit 20,7 zile lucrătoare pentru un salariat, în ianuarie-septembrie 2007 acest indice a constituit 35,2 zile. În afară de concediile forțate o parte a personalului activează cu program zilnic sau săptămânal redus. Numărul acestora pe municipiul Chișinău a constituit 7,0 mii angajați, din care în industria prelucrătoare 1,9 mii angajați sau 27,1% din total.

Șomajul: Conform datelor prezentate de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din municipiul Chișinău, în ianuarie-septembrie 2008, numărul șomerilor oficial înregistrați de la începutul anului, inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2008 a constituit 6210 persoane, micșorându-se față de ianuarie-septembrie 2007 cu 7,0 la sută. Din numărul total de șomeri, femeile au constituit 3832 persoane (61,7%).

La finele lunii septembrie 2008 numărul șomerilor a constituit 2264, cu 291 persoane (11,4%) mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent.

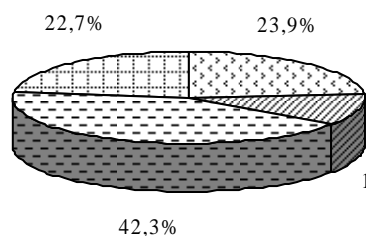
În ianuarie-septembrie 2008 au fost plasați în câmpul muncii 1605 șomeri, din care 984 femei (61,3%). Numărul șomerilor plasați în câmpul muncii s-a micșorat cu 538 persoane sau cu 25,1 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2007.

Structura șomerilor înregistrați de la începutul anului conform nivelului de studii este următoarea: cu studii primare – 3 persoane (0,1%), cu studii gimnaziale – 804 persoane (19,1%), cu studii liceale și medii de cultură generală – 1138 persoane (27,1%), cu studii secundare profesionale – 602 persoane (14,3%), cu studii medii de specialitate – 532 persoane (12,7%), cu studii superioare – 1124 persoane (26,7%).

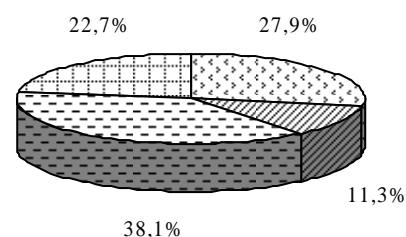
Conform vârstei, șomerii de pînă la 29 ani constituiau 39,2% (1650 șomeri), în creștere cu 14,0% față de perioada respectivă a anului 2007. În vîrsta de 30-49 ani au fost înregistrați 1601 șomeri (38,1%), 50-65 ani – 952 șomeri (22,7%).

Componența șomerilor după vîrstă

Ianuarie-septembrie 2007



Ianuarie-septembrie 2008

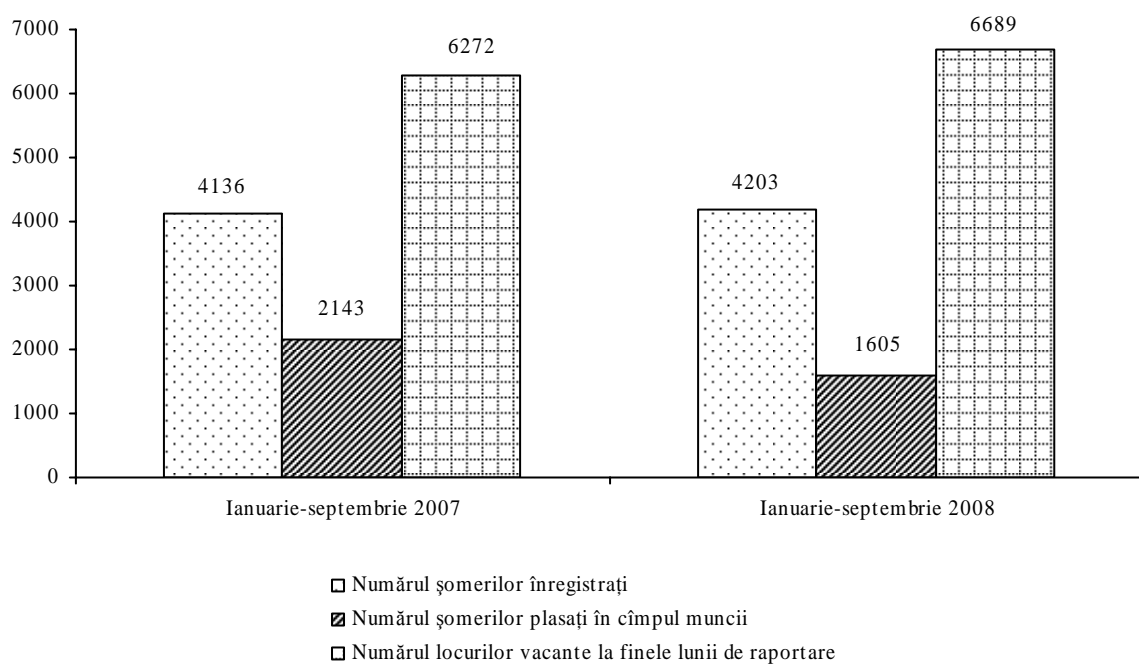


Componența șomerilor după nivelul de studii

	Ianuarie-septembrie 2007		Ianuarie-septembrie 2008		persoane
	total	din care, femei	total	din care, femei	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Șomeri înregistrați de la începutul anului - total	4136	2357	4203	2489	101,6
din care:					
superioare	931	594	1124	732	120,7
medii de specialitate	446	298	532	350	119,3
secundare profesionale	554	264	602	312	108,7
liceale, medii de cultură generală și gimnaziale	2205	1201	1945	1095	88,2

Numărul șomerilor înmatriculați la cursuri de pregătire profesională de la începutul anului s-a cifrat la 583 persoane, urmau pregătirea profesională la 01.01.2008 – 358 persoane. De la începutul anului au absolvit cursurile de formare profesională 625 șomeri din care au fost încadrați în muncă 394 persoane.

În ianuarie-septembrie 2008 numărul șomerilor înregistrați s-a majorat cu 1,6%, iar celor plasați în câmpul muncii s-a micșorat comparativ cu perioada similară din anul precedent cu 25,1 la sută. Numărul locurilor vacante la finele lunii septembrie s-a majorat cu 6,6% (vezi imaginea grafică).



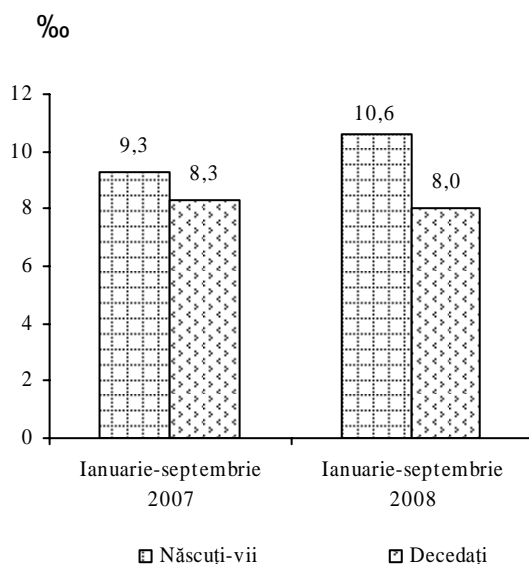
SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-septembrie 2008 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației municipiului Chișinău:

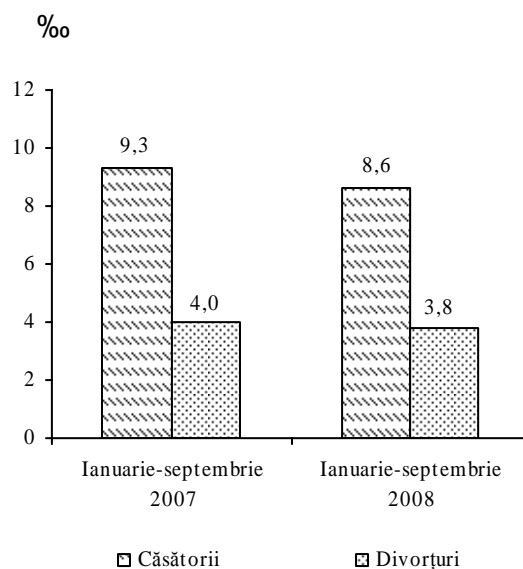
	Ianuarie-septembrie		Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
	2007	2008*	
Născuți-vii, persoane	5408	6259	115,7
Decedați, persoane	4840	4719	97,5
din care, copii sub 1 an	38	87	de 2,3 ori
Sporul natural	568	1540	de 2,7 ori
Numărul căsătoriilor	5439	5068	93,2
Numărul divorțurilor	2348	2245	95,6

Conform datelor preliminare, în ianuarie-septembrie 2008, în municipiu au fost înregistrați 6259 născuți-vii, cu 15,7% mai mult comparativ cu perioada similară din anul precedent, rata natalității constituind 10,6 născuți-vii la 1000 locuitori.

Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori



Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori



Numărul persoanelor decedate a fost de 4719, cu 2,5% mai puțin comparativ cu ianuarie-septembrie 2007. Mortalitatea generală s-a micșorat, constituind 8,0 decedați la 1000 locuitori; cea infantilă s-a majorat de 2,3 ori față de aceeași perioadă a anului trecut, numărul copiilor decedați în vîrstă sub un an fiind de 87.

În ianuarie-septembrie 2008 la Oficiile de Stare Civilă ale municipiului au fost înregistrate 5068 căsătorii, numărul acestora micșorîndu-se cu 371 (6,8 la sută) în comparație cu ianuarie-septembrie 2007, rata nupțialității constituind 8,6 căsătorii la 1000 locuitori. Numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 2245 – cu 4,4 la sută mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul trecut, revenind în medie 3,8 divorțuri la 1000 locuitori. În ianuarie-septembrie 2008 la fiecare 100 căsătorii au revenit 44,3 divorțuri.

* Date preliminare

INFRAȚIUNI

Conform informației organelor de drept, în ianuarie-septembrie 2008, numărul infracțiunilor înregistrate s-a majorat cu 601 cazuri, în comparație cu ianuarie-septembrie 2007. Infracțiunile comise pe teritoriul municipiului Chișinău constituie 33,2% din numărul total de infracțiuni săvârșite pe teritoriul țării. Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 79,0 crime.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-septembrie 2007	Ianuarie-septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007	Structura, %
Infracțiuni înregistrate - total	5565	6166	110,8	100,0
din care:				
omori	35	27	77,1	0,4
violuri	26	39	150,0	0,6
țîlhării	37	39	105,4	0,6
jafuri	303	329	108,6	5,3
furturi	2019	2465	122,1	40,0
huliganism	97	126	129,9	2,0
infracțiuni legate de droguri	767	578	75,4	9,4

Numărul total de infracțiuni în perioada de raport s-a majorat cu 10,8% în comparație cu perioada similară din anul precedent. Se menține în creștere numărul violurilor (50,0%), cazurilor de huliganism (29,9%), furturilor (22,1%), cel al jafurilor (8,6%) și țîlhăriilor cu 5,4%. Totodată s-a micșorat numărul infracțiunilor legate de droguri cu 24,6% și omorurilor cu 22,9% față de ianuarie-septembrie 2007.

Cele mai răspândite delapidări rămân a fi furturile averii personale și de stat – în ianuarie-septembrie 2008 au fost înregistrate 2465 cazuri, ponderea acestora în totalul crimelor înregistrate fiind de 40,0%.

Numărul infracțiunilor înregistrate în sectoarele municipiului

	Ianuarie-septembrie 2007	Ianuarie-septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Botanica	1081	1216	112,5
Buiucani	1150	1365	118,7
Centru	1088	1165	107,1
Ciocana	771	974	126,3
Rîșcani	1350	1337	99,0

În ianuarie-septembrie 2008 au fost înregistrate 2787 persoane care au comis crime, cu 20,6 la sută mai puțin față de perioada similară din anul precedent.

Numărul persoanelor relevate care au comis crime

	Ianuarie-septembrie 2007	Ianuarie-septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
Total	3511	2787	79,4
din care:			
femei	316	308	97,5
minori	400	383	95,8
persoane apte de muncă, dar fără ocupație	2976	2426	81,5

	Ianuarie- septembrie 2007	Ianuarie- septembrie 2008	Ianuarie-septembrie 2008 în % față de ianuarie-septembrie 2007
în grup	384	254	66,1
în stare de ebrietate	27	11	40,7
au săvârșit crime pentru prima dată	3124	2632	84,3
anterior au comis crime	387	155	40,1

Rămâne în creștere ponderea persoanelor care au comis crime pentru prima dată și cea a persoanelor în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație.

În ianuarie-septembrie 2008 pe teritoriul municipiului Chișinău s-au înregistrat 360 incendii, care au pricinuit economiei municipiului pierderi în sumă de 4,8 mil. lei. Ca urmare a acestor incendii au decedat 18 persoane, inclusiv 2 copii. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-septembrie 2007 s-a micșorat cu 28,4 la sută.

Janeta Savva,
Șeful Direcției Generale

PRECIZĂRI METODOLOGICE

Totalizarea informației se efectuează conform adresei juridice a agenților economici.

INDUSTRIE

Volumul producției industriale în prețuri curente include:

- volumul producției întreprinderilor industriale cu numărul personalului industrial de 20 și mai multe persoane, care asigură circa 80% din volumul anual de producție, cuprinse în cercetare statistică lunară;
- volumul producției întreprinderilor mici, unităților de producție secundară, cuprinse în cercetare statistică anuală (calculat estimativ);
- volumul producției întreprinderilor individuale care nu prezintă rapoarte statistice (calculat estimativ).

Indicele volumului de producție în procente față de perioada corespunzătoare a anului precedent se calculează reieșind din volumul producției în prețuri comparabile (prețuri medii ale anului precedent).

AGRICULTURĂ

Producția agricolă în expresie valorică este evaluată în prețuri curente, precum și în prețurile anului 2005 – pentru comparabilitate la calcularea indicatorilor relativi, și este determinată ca suma producției vegetale și animale.

Volumul producției vegetale se determină prin mărirea recoltei culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei se adaugă sporirea (sau se scad pierderile) valorii producției neterminate în fitotehnie pe an, precum și valoarea cheltuielilor cu înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale până la intrarea pe rod.

Volumul producției animale se determină prin mărirea masei vii a prășilei obținute și sporirii vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

INVESTIȚII

Investițiile reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altele în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală.

La investiții se referă cheltuielile pentru lucrările de construcții de toate tipurile, cheltuielile pentru montarea utilajelor, pentru achiziționarea utilajului care necesită și nu necesită montaj, prevăzut în devizele pentru construcții; pentru procurarea uneltelor de producție și a inventarului gospodăresc, incluse în devizele cheltuielilor pentru construcții; pentru achiziționarea mașinilor și utilajelor care nu intră în devizele pentru construcție; pentru alte lucrări și cheltuieli capitale.

TRANSPORTURI

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și parcursul pasagerilor se determină în baza datelor centralizate și prezentate de către Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate vizînd transportul auto și troleibuzele.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cît și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice, care efectuează transportări de pasageri cu transportul public.

COMUNICAȚII

Indicatorii privind prestațiile și mijloacele de comunicații vizează întreprinderile de stat și societatea pe acțiuni care activează în acest domeniu.

TURISM

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de cazare turistică colective provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de cazare turistică** se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea, turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținînd cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de cazare turistică colective cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

COMERȚ CU AMĂNUNTUL ȘI SERVICII CU PLATĂ PRESTATE POPULAȚIEI

În **volumul total de vânzări cu amănuntul** se includ vânzările de mărfuri prin rețeaua de comerț cu amănuntul (inclusiv repararea autovehiculelor, obiectelor de uz casnic și personale).

Vînzările de mărfuri cu amănuntul sînt evaluate în prețuri curente, iar indicii care caracterizează evoluția acestora în diferite perioade de timp se calculează în prețuri comparabile.

În **volumul total de servicii cu plată** se includ încasările obținute de agenții economici și persoanele fizice (antreprenorii particulari) în urma prestării de către aceștia a serviciilor cu plată populației.

Evaluarea serviciilor cu plată prestate populației se efectuează în prețuri curente, iar indicii care caracterizează evoluția acestora în diferite perioade de timp se calculează în prețuri comparabile.

SITUAȚIA SOCIALĂ

Salariu nominal – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În salariu se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, primele anuale, sezoniere sau alte prime acordate neregulat.

Salariul mediu lunar nominal al unui lucrător din economie – raportul între fondul de salarii (calculat pînă la careva rețineri) și numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului mediu.

Salariu real – evoluția puterii de cumpărare a salariului nominal.

Indicele salariului real – raportul dintre indicele salariului mediu nominal și indicele prețurilor de consum.

Someri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sînt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în muncă.

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensămînt și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensămîntului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sînt actele stării civile și buletinele statistice despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sînt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați, căsătoriți și divorțați din perioada de referință, adus la expresia anuală cu ajutorul coeficientului de timp și numărul mediu anual al populației stabile. Se calculează în promile.

Criminalitatea – fenomen social-juridic, care include infracțiunea săvîrșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.